

Umut Aral:
“En önemlisi insanların size inanması.”

Çarpışma adlı kısa filmiyle yurtiçi ve yurtdışında birçok ödül kazanmış olan Umut Aral, *Otuzdört* (1999) ve *Çarpışma*'nın (2005) gösteriminden sonra Yamaç Okur'un moderatörlüğünde öğrencilerle kısa filme başlama serüvenini ve kısa film hakkındaki düşüncelerini paylaştı. 17 Kasım 2005'te yapılan söyleşiye öğrenciler yoğun ilgi gösterdi.

Otuzdört ve Çarpışma arasında kaç yıl var?

Umut Aral: 5 yıl. Biri 2000 diğeri 2005 ama 2004 demek daha doğru olabilir. Çekimiyle filmin son haline gelişi arasında 1 sene fark var. Montajı kendim yapmamdaki kaynaklanıyor, çok yazıp bozdu. İşimin elverdiği vakitlerde çalışabildim. O yüzden 2004 aslında. Senaryo yazımı 2003 sonu, 2004'te çekildi, bir buçuk seneyi aşkın bir yapım.

Bu dört sene sırasında kendinizi geliştirmek için neler yaptınız?

Arada bir film daha çektim. Bir takım teknik sebeplerden dolayı tamamlanamadı. Onun dışında profesyonel olarak reklam sektöründe çalışıyorum. Prodüksiyon amirliği, prodüksiyon asistanlığı ile başladım. 2003'ten beri de profesyonel olarak yönetmenlik yapıyorum. Atlantik Film'de reklam filmleri çekiyorum. Zaten *Çarpışma*'nın büyük sponsoru da Atlantik Film.

Oyunculara nasıl ulaştınız?

Umut Aral:Filmin kendi yapım koşulları yüksek olduğu için oyuncular da bu koşulların doğal sonucu gibi görünüyor. Aslında bütün süreçler bir kısa film gibi gerçekleşti. Projeyi beğendiler ve dahil olmak istediler.

Neden bu oyuncuları seçtiniz?

Kafamda başka isimler de vardı, ama programları uyan oyuncularla çalışmak zorundaydık. Ruhi Sarı son anda dahil olan bir oyuncu. BKM'nin genç oyuncularından Tolga Çevik'le görüşmüştüm. Ali rolü için Selim Erdoğan'la ve birkaç kişiyle daha görüştüm. Sonra Ruhi Sarı'yla görüştük. Onun programı uyuyordu. Muştta rolünü oynayan Gürkan benim çok beğendiğim bir oyuncu. Özellikle böyle bir role uyacağımı düşündüğüm için onun olması için uğraştım. Selçuk Uluergüven'in de Konyalı oynamasını istediğim için onun peşinden koştum. Cem'i oynayan Ali Çekirdekçi benim daha evvelden bir arkadaşım. Film hızlı akıyor, karakterleri tam olarak tanıtılabilecek kadar süre yok. Filmin yapısı ve anlatım tarzı öyle. Bu yüzden o role uyan insanların oynaması şarttı.

Etkilendiğiniz yönetmenlerden bir kaç örnek verebilir misiniz?

Birkaç kişiyle sınırlamak doğru olmaz, bir sürü yönetmen de beğendiğim yönler var.

Mesela Guy Ritchie'nin *Snatch* (2000) filmiyle benzerlikler var.

Benzerlik var. Anlatım tarzı olarak o yöntemi kullanmam gerekti. Ali'nin yaşadıkları ve bakış açısı, gelişme ve yükseliş öyle bir anlatıma götürüyordu. Alejandro Gonzalez Inarritu sevdiğim bir yönetmendir. Tesadüflerle uğraşır.

Umut Aral mütevazî davranıyor, aslında sıkı bir sinefil. Üniversite yıllarında Mithat Alam'dan ders almışlığı da vardır. Yönetmen sineması takip eder. Geniş bir çerçevede sinemayı takip etmeye çalışır.

Evet, elimden geldiği kadar.

Çarpışma Türkiye’de ana akım kısa filmlerin iyi bir örneği sayılabilir pekâlâ.

Öyle bir amaçla yapıldı.

Boğaziçi Üniversitesi’nden hangi bölümden mezunsunuz?

İşletme. *Çarpışma*, Marmara Üniversitesi Sinema-TV’yi bir-tirme tezim olarak hazırladığım bir film. *Otuzdört*’ü, Boğaziçi Üniversitesi’nde öğrenciyken çekmişim.

2003’ten beri profesyonel yönetmenim dediniz, bunu meslek olarak seçmenizi belirleyen şey nedir?

Benim bizzat yönlendirdiğim bir süreç değildi. Bir şekilde kapıların açılmasıyla gerçekleşti. 2001’den bugüne Atlantik Film’de Reha Erdem ile birlikte çalışıyorum. Yardımcı yönetmenlik yapıyordum. Sonra ufak tefek işlerle yönetmenlik yapmaya başladım. Daha sonra 2003’ten itibaren fiili olarak yönetmenlik yapmaya başladım. Aslında birazcık dışarıdan sunulmuş bir şey. Sonuçta bu bir iş. Hayatımı kazanmak için yapıyorum bu işi. O yüzden de bir takım basamaklar gerektiriyor. İlerlemek ve yükselmek gerekiyor.

Sinemaya merak nasıl başladı? İşletme bölümü mezununuz. Farklı bir disiplinden geliyorsunuz. Boğaziçi’nde Sinema bölümü olmadığı sinema okumayıp oyuncu veya yönetmen olan pek çok kişi var. Otuzdört’ü yapmaya iten sebepler neydi?

Annem sinemaya çok meraklı. Merakım beni koluna takıp sinemaya götürmesi ile başladı. Sonra küçük bir kamera edindik. Ufak tefek şeyler çekmeye başladım arkadaşlar arasında. Montaj gibi bir olanak yok. Sen beni çek, ben seni çekeyim. Kibrit kutusundan arabalarla kovalamaca sahneleri çekerek başladım. Sonrasında okul yıllarımda tiyatro devam ediyordu bir yandan da. Galatasaray Lisesi’nde okuyordum, tiyatro gurubunda oyunculuk yapıyordum. Okuldan arkadaşlarımla başladı. *Otuzdört*’ün Selim-

'ini oynayan Kerem Galatasaray'dan sınıf arkadaşım. Hep beraber eğlenerek bir şeyler yapıyorduk.

O zaman hayatımda daha çok tiyatro ve oyunculuk vardı. Sonra üniversiteye gelince Boğaziçi oyuncularına katıldım, BÜO'ya. 2000 senesine kadar da orada oyunculuk ve rejî yaptım. O sırada da İnanç Ayar ile tanıştım. Bir yandan oyunculuk, bir yandan da rejî yapıyordum, bir yandan da sinemayla ilgili profesyonel birşeyler olur mu diye düşünüyordum. İnanç da bana destek verince beraber çalışmaya başladık.

Otuzdört'ün ortak yönetmenisiniz.

Umut Aral: Evet, aynı zamanda *Çarpışma*'da polis rolünü oynayan arkadaş.

Her şey *Otuzdört* ortaya çıktıktan sonra başladı. Baktık biz de birşeyler yapabiliyoruz.

İlk filmi çekmek sabır isteyen bir süreç. İlk filmini çekerken ne gibi zorluklarla karşılaştın? Burada film çekmek isteyenlerle deneyimlerini paylaşabilirsin ve bu işin zorluklarını anlatabilirsin.

Otuzdört'ün ekibi çok küçüktü. Bir tane kameraman arkadaşımız, İnanç Ayar, ben ve iki tane de oyuncu arkadaşımız vardı. Toplam beş kişiydik. Işıkları da beraber yapıyorduk. Çok mütevazî olanaklarda bulduğumuz araba aküsüyle çalışan ışıklardı. Proje, olanaklar çerçevesinde gelişti. Prodüksiyon şartları belliydi, onun içerisinde en iyiyi nasıl zorlayabiliriz diye düşündük. İyi öykü, iyi oyunculuk ve iyi müzikler yaparak yapabiliriz dedik. Aslında çok da çetrefilli olmuştu. İki günlük çekimdi, geceleri çektiğimiz için sabahlıyorduk. Ertesi sabah kameranın sahibi olan arkadaşımızın evine gittik. Kaseti koyduk çektiğimiz görüntüleri izlemek. Baktık ki ses kaydı olmamış. Çeken arkadaş mikrofonu kapalı unutmuş. Filmî en baştan çekip kurguladık. Öğrenmiş olduk böylece. Gece çekimin ve sesli çekimin şartlarından pek haberdar değildik. Birçok anlamda bizim için çok eğitici olmuştu.

Otuzdört'teki oyuncu kadrosu nasıl oluştu? Şöförü oynayan kişi Boğaziçi Üniversitesi'nde Fransızca dersleri de veren bir sinema koleksiyoncusu. Erhan Kayaalp. Çok sıkı bir sinefildir hatta evinde dostları için 35 mm. film gösterimleri düzenler. Çok doğru bir oyuncu seçmiydi. Yıllar sonra tekrar seyredince farkettim.

Erhan Kayaalp, İnanç Ayar'ın çok yakın arkadaşıydı ve bir oyunculuk deneyimi yoktu. Ama dediğin gibi çok film seyreden, filmden anlayan, doğru filmin nasıl olması gerektiğini bilen bir insandı. Prova yaparken anladık ki hakikaten doğru insan. Sadece sakal bıraktırdık çekim için.

Ortak yönetmenlik yapmak nasıl bir deneyimdi? Çalıştığınız noktalar olmadı mı?

Tabii ki oldu. İki beyin, iki farklı bakış açısı var. O yüzden kamera arkasına geçmeden önce çok çalıştık. İnanç'la tiyatro sahnesinde de birlikte çok çalışmıştık. Birbirimizi iyi tanıyorduk, iyi paslaşıyorduk. Kimi zaman resmi ben kurdum, o oyuncuları yönetti, kimi zaman tam tersi oldu. Set öncesi çalışmamızı iyi yapmıştık, detaylı bir storyboard hazırlamıştık. Tiyatroda daha farklı. Orada beraber çalışırken yapılan hatalar o süreye yayılarak örtülebiliyor. Filmde öyle değil. İki günde onu çekmeniz lazım. Orada net olmak gerekiyor, bunu tahmin ettiğimiz için ön çalışmamızı yapıp gitmiştik.

Filmler üzerinden gidecek olursak, Otuzdört de ilk filme göre oldukça başarılı. Çarpışma ise daha sivilize bir film. Ortak öğeler de var. Hızlı kurgu, çekimi yavaşlatma. Çarpışma'da daha çok kullanılmış. Bunu bir stil olarak benimsediniz mi? Çarpışma uzun metrajda daha yakın bir film. Uzun metrajın sinyallerini veriyorsunuz sanki. Uzun metraj çalışmanız var mı senaryo ya da çekim olarak?

Çarpışma'nın senaryosu uzun metraj diye başlamıştı. Hem okulun benden tez beklemesi hem de artık benim bir şeyler üretmem gerektiğini düşünmem yüzünden bir şekilde o

senaryoyu kompaktlaştırıp kısa metraj yapmaya karar verdim. O üçlünün bir seneye yakın beraber geçen sürecini karelere böldüm. Filmin bir eksikliği bu mesela: karakterleri derinlemesine tanıyacak vakit yok. O yüzden bir takım yollara başvurup ana öyküyü tamamlama yoluna gittim. Aslında bu hakikaten uzun metraj senaryosu. Zor oldu on yedi dakikaya indirmek. On yedi dakikada, üç dört tane karakterin öyküsünü ve bir seneyi aşkın bir zamanın öyküsünü anlatmak kolay değil. Yarın öbür gün birisi gelir, “Bunun uzun metrajını çeker misin?” der, o zaman yaparım.

Kullandığın stil ve sinema dili Bir soru da sinema dili ve stille alakalıydı. Bu sinema dili ortak mı, bilinçli mi?

Umut Aral: Hâlâ deniyorum. Tüm yönetmenlerin böyle yaptığını düşünüyorum. Seyretmekten keyif aldığım filmi çekmeye çalışıyorum. Ama bu durum öyküyle de ilgili. Bu öykü böyle bir anlatımı kaldırıyor, başka bir öykü daha sakın daha dingin bir anlatımı gerektirir, o zaman da öyle bir film çekerim.

İkinci filminizi nereden bulabiliriz, internete koydunuz mu?

Mithat Alam Film Merkezi'nin film arşivinde var. İnternete henüz koymadık çünkü çok yeni bir film. Önce festivallerde dolaşsın, birazcık merak edenler gitsin. Filmle ilgili birçok bilgiyi de www.umutaral.com \carpisma adresinde bulabilirsiniz. Kamera arkası, oyuncular ve teknik ekip hakkında bilgi var, belki yakında filmi de oraya koyarım.

Kültür Bakanlığı'nın desteğini almışsınız, o süreci anlatabilir misiniz biraz, oradan destek almanın çok zor olduğunu ve fazla bürokratik işlem gerektiğini duyduğum.

Başlatılan sinema destek projesinin ilk ayağında proje dosyamı gönderdim. İnternet sitesindeki ilk açıklamalarında amatör çalışmalara yönelik bir yardım söz konusu değildi. Daha sonra ortaya çıktı ki amatör projelere de destek var. Kısa metraj için mi değil mi, o da belli değil, ortada

muğlak bir durum var. Bana, siz yine de gönderin projenizi, dediler. O başvurudan da sadece benim filmime yardım çıkmış. Sonra projeyi genişlettiler, bir sonraki ayakta yedi filme birden çıktı. Belki daha çok insana çıkabilir. Bir liste vardı, bütçe, oyuncular, mekanlar gibi film çekim şartlarını sağlayıp sağlamadığımı gösteren bir dosya hazırladım ve onlara gönderdim.

Peki, paranı rahat alabildin mi?

Yüzde elli yüzde elli verdiler. Filmin başında yarısı, onların arşivine girdikten sonra da yarısı şeklinde. Bana parayı nereye harcadığıma dair hiç bir özel soru sormadılar. O anlamda rahattı, uzun metrajda öyle olmadığını biliyorum. Amatör kisvesine sığınarak işi çözdüm.

Hazır para konusuna girmişken, iki filmi bütçe olarak kıyaslayabilir misin?

İlk filmin bütçesi çok mütevazı. *Otuzdört*'ün bütçesi 1999 rakamıyla iki yüz milyondur. Onu da yüzde bin kazanç getiren fil diye dalga geçtiğimiz için hatırlıyorum. Çünkü bir yarışma bir milyar başka bir yarışmada da bir milyar kazanmıştık. İki yüz milyona mal edip iki milyar para kazanmıştık yani. *Çarpışma*'nın şartları daha farklı tabii. Kültür Bakanlığı'nın parasını kullandım, ayrıca ben kendi bütçemden de kullandım. Şimdi bir şekilde geri dönüşleri olur diye bekliyorum.

Tekrar Otuzdört'e dönmek gerekirse, o zaman hatırlıyorum çok büyük başarı kazanmıştı.

Cine-5, Marmara Üniversitesi ve İFSAK'ta birincilik aldı.

Para ödülleri nereden gelmişti? Cine-5 ve İFSAK'tan mı?

Cine 5 ve Marmara Üniversitesi'nden gelmişti. Sonra Avşar Film Festivali'nde ikincilik kazandı. Bir de Orhan Arıburnu Jüri Özel Ödülü'nü aldı.

Ama o dönemde o kadar kötü kısa filmler vardı ki Umud'un filmine yeni bir ışık gözüyle bakmıştık, son

iki üç yılda kısa film çok yol katetti. Gerçekten de Otuzdört'ün özgün bir anlatımı vardı, yeni şeyler deneyen ve üstelik sinema okumayan biri tarafından çekilmişti.

Umut Aral: O zamanın şartları çok farklıydı, şimdi çıkan çok güzel ürünler var, ben de son dönemde bu yarışmalar nedeniyle epey film seyrettim, güzel uygulamalar, fikirler var. Bir de son dönemde şartlar değişti, insanların elinin uzanabildiği şeyler artmaya başladı, montaj olanakları arttı. Ben de mesela *Çarpışma*'yı evimde kurguladım. Bu tip lüksler var artık. Çok basit bir kurgu programıyla artık kendi kendinize yapabiliyorsunuz. İnsanlar eşiği hep yükseltmek istiyorlar, ben de biraz bunun için çalıştım.

Otuzdört, o zaman aldığı ödüllerle sana bir motivasyon verdi, sonuçta bir karar vermen lazım. İşletmeyi bitiriyorsun ama sinemayı seçiyorsun. Reklam sektörüne de girmek kolay değil aslında. Umut o konuda mütevazî davranıyor, birçok reklam filmi de yönetti. Kaç tane oldu?

Herhalde otuzu aştı. O döneme kadar herşey amatörce yapılmış, sonuçta işletme öğrencisiyim ailemin de birtakım beklentileri var. O noktada ödüllerin gelmesiyle, onların da benim de bakış açım değişti. Zaten televizyon için de çalışmıştım.

Sektöre nasıl girdin, aramızda film üreten kişiler de var. Bir yandan da para kazanmak lazım. Belki o süreci anlatabilirsin.

Otuzdört, insanlarla iletişime geçmek için bir platform oluşturdu. Lisede başlamıştım bu sektörde çalışmaya. Komşumuz Neşet Bey sayesinde. Üniversitede bırakmak zorunda kaldım, bir ara ajans tarafını denedim, reklam yazarlığı yaptım, işin daha çok set tarafında olmam gerektiğini anladım. Serdar Akar'ın *Dar Alanda Kısa Paslaşmalar*'ında (2000) çalıştıktan sonra, Atlantik Film'le tanıştım.

Reha Erdem'e yardımcılık yaptım ve devam etti. Bu gelişim çizgisinde şans faktörü çok önemli, en önemlisi insanların size inanması.

Yine mütevazî davranıyorsun. Şans faktörünün dışında özgün şeyler üretmek de önemli.

Tesadüflere inanıyorum.

Sabırlı olmak da gerekli. Umut, bu aşamaya gelinceye kadar çok yol katetti. İki filmi arasında çok zaman var.

Biraz iş hayatıma önem verdim, orada kendimi geliştirmeye çalıştım. İş hayatında zaman açısından çok ödün vermeniz gerekiyor.

Tiyatroyla çok içli dışlı olmana rağmen filmlerinde teatral bir anlatım kullanmıyorsun.

Tiyatro ve sinemayı çok farklı iki dinamik olarak görüyorum, tiyatroyu oraya taşımaktansa filmlerimde sinemasal bir anlatım kullanmayı tercih ediyorum.

Tiyatroda oyunculuk ve yönetmenlik yaptın oyuncu yönetimi konusunda ne düşünüyorsun?

Oyunculuk yapmış olmak ayrı birşey getirdi, oyuncularla empati kurabiliyorsunuz. Bunun bana reklam sektöründe de çok artısı oldu.

Son filminde çok tanıdık yüzlerle çalışmışsın, Ruhi Sarı örneğin son dönemde çok karşılaştığımız bir isim. O anlamda nasıl oldu profesyonel oyuncularla çalışmak?

Çok doğru insanlarla çalışmışsınız. Hepsi rollerine çok iyi çalışmış, notlarını almıştı, soruları hazırды. Burayı nasıl tonlamak nasıl, burada ne yapıyoruz gibi. O yüzden kolay oldu.

Yönetmenler ünlü kişiler oynatmanın filmin önüne geçeceğini düşünürler, sen ne düşünüyorsun?

Karşılıklı saygı vardı. Selçuk Bey'e çok müdahale edemiyorsunuz. Bir tekrarda ve iyi oynuyor. Diğer oyuncularla

da öyle oldu. Kısa film olmasının da etkisi oldu. İyi olsun, değişik birşey olsun istedi onlar da.

Tanınmış oyuncuların kısa film ruhunu öldürebileceğini düşündünüz mü hiç?

Umut Aral: Bu biraz seyircinin karar verebileceği birşey, antipatik de gelebilir. Ben seyretmek istediğim bir film yaptım.

Şanslıydım dediniz, bunun okuduğunuz okullarla bir alakası olabilir mi?

Tabii ki CV çok önemli. *Dar Alanda Kısa Paslaşmalar*'dan devam etseydim şimdi karşınızda bir 'dizi yönetmeni' olarak duruyor olabilirdim. Seçimlerle alakalı.

Biz de merkezde amatör olarak kısa film üretmeye çalışıyoruz, bu konuda ne söyleyebilirsiniz? Amatörlüğe bakış açınız ne, buradan başlamak doğru mu?

Bir şeyler üretmek çok önemli. Amatör ruh da gerekiyor. "Nasıl çekmeliyim, ne çekmeliyim?"i ben film çekerek öğrendim.

Kısa filmci sizce öyküye mi önem vermelidir yoksa görüntüyü mü pazarlamalıdır, kısa filmin böyle bir misyonu var mıdır?

Bu aslında dünyada da cevaplanabilmiş bir soru değil, çünkü çok farklı bakış açıları var. Söylediğin iki tanesi de en belli başlı olanları. Öykücü yönünden bakıyorum, fakat sadece atmosfer veren, sadece gösterdiği resimlerle insana birşeyler katan filmler var son dönemde. *Zilzal* (2005) diye bir film var, Mehmet Bahadır Er'in. Öyküye dair hiçbir şey yok, göçük altında kamerasıyla kalmış birinin durumu. Ama görevini yerine getiriyor. Asıl olan anlatmak istediğiniz cümleyi vermek. Aynı cümleyi sanatın her dalında anlatmaya çalışabilirsiniz. Bence bunun tek bir yolu yok, olmamalı da.

Reklam sektörüyle ilgi soru soracağım. Reklamın apayrı bir dili var, yönetmenliğini geliştirmeye nasıl bir katkısı oldu bunun?

Reklam çok farklı, sizden talep edilen bir şey var ve siz hizmet veriyorsunuz, sınırsız değilsiniz, öykü ve güzel gösterilmesi gereken bir ürün var. Sınırlayıcı olması açısından öğretici oluyor aslında. Teknik açıdan donanımlı olduğunuz ve büyük ekiplerle çalıştığınız için de öğreniyorsunuz.

Devamlı reklam filmi çekmek hayata bakışını değiştiriyor mu?

Aslında bu tüketen birşey. Çünkü yapacağınız şey sürekli değişiyor. Bir hafta çok dramatik birşey yapıyorsunuz, bir sonraki hafta çok komik birşey yapmanız isteniyor, bir yerden sonra kendinizden vermeye başlıyorsunuz. Arada bir çekilip yeni bir şeyler deneyip kendinizi doldurmanız gerekiyor. Bu kitap okuyarak da olur, yeni bir filme giderek de olur ya da birini ziyaret ederek de olur. Amaç o üretim sürecinden uzaklaşmak. Çok talepkar bir üretim süreci. Sürekli o yöne gitmek çok istediğim birşey değil. Bu bir iş. Para kazanma yöntemi.

Reklamlarından örnek verebilirsin, hangilerinde daha özgürdün, hangilerini tamamen benimseyebiliyorsun ya da daha çok seviyorsun?

Bir kampanya türü var, bir de film olarak var. Daha çok öykülü reklamları seviyorum. Filli Boya filmleri, Arko Traş kolonyası kampanyası, HSBC'nin ninjaların eve girip dağıttığı filmi, çocuğun makinaya Rüştü dediği Profilo'nun çamaşır makinası filmi.

Ben sizin “kendinizi doldurma” yöntemlerinizi merak ettim. Esin kaynaklarınız nedir?

Daha çok sinemadan besleniyorum. Zamanım oldukça kitap okuyorum. Tiyatro yaparken kitaplara ayıracak daha çok vaktim oluyordu, şimdi sinemaya daha çok vakit ayırabiliyorum.

Tiyatro sinema ilişkinizi ayarlayabildiniz mi?

Umut Aral: Tiyatroyu seyirci olarak takip edebiliyorum. Hala kalbimin bir köşesinde, ama daha çok özveri istiyor. O anlamda vakit ayıramıyorum.

Kendi filmlerinizde oynamayı düşündünüz mü?

Bir arkadaşımın filminde oynadım, beğenmedim kendimi. Çok büyük oynuyordum tiyatronun alışkanlığıyla. O yüzden istemedim, arada kendi reklamlarımda dış sesleri seslendirme yapıyorum.

Çarpışma'nın aynı zamanda prodüktörüsün, filmin dağıtımının nasıl yapılacağı, hangi festivallere gideceği konusunda nasıl bir strateji izledin?

Seyfi Teoman'ın hazırladığı bir liste vardı -*Apartman* (Yön: Seyfi Teoman, 2004)'i gönderdiği- onu revize edip üzerinden gittik. Çok vakit alan birşey. Yüz elli kadar festival var. Merkezde bir şey yapmak isteyen varsa Deniz Buga'ya ulaşabilirler. Çünkü Metro Kısa Film birincilik ödülü çok iyi oldu, ekip olarak beklenti içindeydik. Ödülü de çok yararlı oldu, Almanya'da iki aylık bir süre içinde masrafların karşılandığı bir workshop. Yurtdışında bu işlerin nasıl yapıldığına dair de fikrim olacak.

Çektiğiniz reklam filmine benim filmim diyebiliyor musunuz? Telifi kime ait?

Telifi ürün sahibine ait. Filmin sonunda kimin adı yazıyorsa onun, daha endüstriyel bir durum yani. Bu bir iş, hayati kazanmak için yapılan bir hizmet.

Tatmin oluyor musunuz peki?

Çok. Benim yapmak istediğim şey yönetmenlik. Üretim şartları sınırlı. Çok daha yaratıcı olmanız gerekiyor. Toparlamanız gereken işler çıkıyor karşınıza. Başından sonuna benim diyebileceğim işlerden biri: Eti gofret.

Reklam sektöründeki bağımsız hareketleri nasıl karşılıyorsun? Örneğin Sinan Çetin, araya herhangi bir ajans koymadan her işini kendisi yapıyor.

Bu işin en eskilerinden ve tanınanlarından biri olduğu için öyle. Biz bunu tercih etmiyoruz, çünkü ajans sınırlayıcı ama aynı zamanda müşteriyle bire bir ilişki kurmamanızı sağlıyor. Ekonomik boyutundansa işin sanatçı boyutunda kalıyoruz, o anlamda ajans bir katalizör görevi görünüyor.

Sinemasal kaygılarınızı reklam filmlerine yansıtabildiğinizi düşünüyor musunuz? Yoksa bu ihtiyacı duyduğunuz anda kısa film gibi daha amatör işlere mi yöneliyorsunuz?

Oldukça tatmin oluyorum. Size ait olan birşey yapmıyorsunuz. O işlerin arkasında bu işimin arkasında durduğum gibi duramıyorum sonuçta.

Reklam çekmeyi atlanması gereken bir aşama olarak mı görüyorsunuz?

Hayır, öyle görmüyorum. Çok farklı kulvarlardan bu işe bulaşmadan da sinema yönetmeni olunabilir. Nuri Bilge Ceylan, reklam filmi çekmemiş bildiğim kadarıyla, ama işini layığıyla yerine getiren bir yönetmen.

Hem uzun metraj çekmek hem reklamcılığa devam etmek istiyor musunuz?

Evet. Uzun metrajlı film çekerek kimse hayatını kazanamıyor maalesef.

Reha Erdem'i de örnek verebiliriz. *A Ay* (1989), *Kaç Para Kaç* (1999) gibi filmlere imza atmış bir yönetmen ama aynı zamanda Atlantik Film şirketinin sahibi.

O şirket böyle işlere finansman sağlamak için kurulmuş bir şirket. *Çarpışma*'nın prodüktörlerinden biri de o şirket. Dedğim gibi bambaşka işler yapılarak da film çekilebilir. Bu sektörde çalışıyor olmak teknik konulara daha kolay ulaşabilmeniz açısından yararlı oluyor sadece. Pratik yap-

miş oluyorsunuz. Çarpışma'nın bu seviyede bir film olması bu sayede oldu.

Umut Aral Kimdir?

1976 yılında İstanbul'da doğdu. Galatasaray Lisesi ardından Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü ve Marmara Üniversitesi Sinema TV Bölümü'nde okudu. 2000 yılına kadar Boğaziçi Üniversitesi Oyuncuları'nda 6 oyunda oyunculuk, metin yazarlığı ve rejisi yaptı. Galatasaray Lisesi'nde 2 tiyatro oyunu ve 1 müzikal sahneye koydu. Üniversitenin ardından film endüstrisinde yönetmen yardımcılığı, prodüksiyon amirliği ve asistanlığı gibi pek çok görevde yer aldı. 2002 yılından beri Atlantik Film'de reklam filmi yönetmenliği yapmaktadır.

Filmleri

Otuzdört (1999)
Çarpışma (2005)

Ödülleri

2000 İFSAK Ulusal Kısa Film ve Belgesel Yarışması En İyi Kurmaca Film (*Otuzdört*)
2000 Cine-5 Ulusal Kısa Film Yarışması Birincilik Ödülü (*Otuzdört*)
2000 Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Kısa Film Yarışması Birincilik Ödülü (*Otuzdört*)
2000 Avşar Kısa Film Festivali İkincilik Ödülü (*Otuzdört*)
2001 Orhan Arıburnu Ödülleri Kısa Film Dalı Jüri Özel Ödülü (*Otuzdört*)
2005 Uluslararası İzmir Kısa Film Festivali Altın Kedi Ödülü (*Çarpışma*)
2005 Metro Group Kısa Film Festivali Birincilik Ödülü (*Çarpışma*)
2006 Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Ulusal Kısa-Ca Öğrenci Filmleri Festivali En İyi Film (*Çarpışma*)